श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-१ (Sem_2) **प्रश्नपत्र-५** **गुणाः - ७०**

विषयः - धर्मशास्त्रम् CC 1.2.3 **समयः - ११:०० तः ०२:००**

दिनाङ्कः - 22/04/2016 **सन्दर्भग्रन्थः - पाराशरस्मृतिः - अध्याया - ७ तः १२**

विभागः - १

प्रश्न-१ यथेच्छं द्वयोः पद्ययोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **०८**

१. चरुणाञ्च स्त्रुवाणाञ्च शुद्धिरुष्णेन वारिणा । भस्मना शुध्यते कांस्यं ताम्रमम्लेन शुध्यते ॥

२. वेद-वेदाङ्गविदुषां धर्मशास्तरम् विजानताम् । स्वकर्मरतविप्राणां स्वकं पापं निवेदयेत् ॥

३. ब्राह्मणार्थे गवार्थे वा यस्तु प्राणान् परित्यजेत् । मुच्यते ब्रह्महत्यायाः गोब्राह्मणस्य च ॥

प्रश्न-२ द्रव्यसंशुद्धिं विलिख्य भूमिशुद्धिं विवेचयत । **०८**

अथवा

पाराशरस्मृतेः सप्तमाध्यायस्य सारांशः प्रतिपाद्यताम् ।

प्रश्न-३ द्वयोः टिप्पणीं लिखत । **०४**

१. कांस्यशुद्धिः ।

२. अकामकृतपापम् ।

३. परिषत् ।

४. प्राजापत्यम् ।

प्रश्न-४ पञ्चानामेव अतिलघूत्तराणि लेख्यम् । **०५**

१. यज्ञपात्राणां शुद्धिः कथं भवति?

२. केषां परिषत्त्वं नास्ति?

३. जितेन्द्रियः इत्यस्यार्थः कः?

४. स्वकं पापं कं निवेदयेत् ?

५. त्रैलोक्यं के तारयन्ति?

६. प्राजापत्यस्य कति प्रकाराः?

विभागः - २

प्रश्न-५ ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । (द्वयोः) **०८**

१. गवां संरक्षणार्थाय न दुष्येत् रोध-बन्धनयोः । तद्वधं तु न तं विद्यात् कामाकामकृतं तथा ।

२. नदीषु सङ्गमे चैव अरण्येषु विशेषतः । न स्त्रीणामजिनं वासो व्रतमेव समाचरेत् ॥

३. बालैर्नकुलमाजरैरन्नमुच्छिष्टितं यदा । तिलदर्भोदकैः प्रोक्ष्य शुद्ध्यते नात्र संशयः ॥

प्रश्न-६ निबन्धो लेख्यः।(एकः) **०८**

१. गवां मरणे प्रायश्चित्तम्।

२. गम्यागम्ये प्रायश्चित्तम्।

प्रश्न-७ एका टिप्पणी लेख्या। **०२**

१. पञ्चगव्यम्।

२. कृच्छ्रसान्तपनव्रतम्।

प्रश्न-८ द्वयोः अतिलघूत्तरं देयम्। **०२**

१. चत्वारो वर्णाः के?

२. स्त्रीणाम् चान्द्रायणादिकं किम्?

३. गवां रोधे प्रायश्चित्तं किम्?

४. केषु क्रोधं विवर्जयेत्?

विभागः - ३

प्रश्न-९ यथेच्छं द्वयोः सन्दर्भसहिता व्याख्या विधेया। **०८**

१. अज्ञानात् भुञ्जते विप्राः सूतके मृतकेऽपि वा। प्रायश्चित्ते कथं तेषां वर्णे वर्णे विनिर्दिशेत्॥

२. सततं प्रातरुत्थाय परपाकरतस्तु सः। गृहस्थधर्मा यो विप्रो ददाति परिवर्जितः॥

३. भुञ्जानेषु तु विप्रेषु येग्रे पात्रं विमुञ्चति। स मूढः स च पापिष्ठो ब्रह्मघ्नः स खलूच्यते॥

प्रश्न-१० एकस्य विशदं वर्णनं कुरुत। **०८**

१. वर्णानां शुद्धिः।

२. अभेद्यादिभोजने प्रायश्चित्तम्।

प्रश्न-११ द्वयोः टिप्पणी विधेया। **०४**

१. दुःखस्वप्नादिषु प्रायश्चित्तम्।

२. पञ्चगव्यं पापशोधकम्।

३. शूद्रान्तभोजने दोषः।

४. कलौ पाराशरस्मृतिः।

प्रश्न-१२ पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। **०५**

१. पाराशरस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति?

२. कलौ युगे कस्य स्मृतिग्रन्थस्य प्राधान्यम्?

३. मेध्यम् - इत्यस्यार्थं लिखत।

४. कदा स्नानमेव विधीयते?

५. द्रव्यार्जनविधिः कः?

६. एकादशाध्याये प्रतिपाद्यविषयः कः?